

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

**ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2021. ГОДИНУ**

Број: 04-16-1-1015/22

Сарајево, јул 2022. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	8
1.	КРИТЕРИЈУМИ	8
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
3.1.	Организација и руковођење	11
3.2.	Финансијско управљање и контрола	12
3.3.	Интерна ревизија	12
4.	БУЏЕТ	13
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	14
5.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	14
5.1.1.	Бруто плате	14
5.1.2.	Накнаде трошкова запослених	15
5.1.3.	Путни трошкови	16
5.1.4.	Издаци за употребу возила	17
5.1.5.	Услуге репрезентације	18
5.2.	Биланс стања	18
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА	19
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	20
8.	ОСТАЛО	21
8.1.	Средства за финансирање политичких странака	21
9.	КОМЕНТАРИ	23
ПРИЛОЗИ		23

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламентарна скупштина)** која обухватају: биланс стања на 31.12.2021. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Парламентарне скупштине приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Парламентарне скупштине** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Парламентарне скупштине** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ,

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Парламентарне скупштине** за 2021. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Парламентарне скупштине за 2021. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Парламентарне скупштине** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње²

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Слабости и недостаци интерних контрола везано за досљедну примјену интерних аката и транспарентност и намјенску потрошњу буџетских средстава за финансирање политичких странака (тачка 8.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Парламентарне скупштине** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

² Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Парламентарне скупштине**, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 26.07.2022. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II ПРЕПОРУКЕ ЗА 2021. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2021. годину обухваћено је 11 препорука. Од наведеног броја, једна препорука се односи на ревизију финансијских извјештаја, док је 10 препорука дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, осам препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване и у претходним извјештајима, тј. није било значајнијих промјена у циљу њиховог отклањања те су, у складу с тим, препоруке поновљене у 2021. години.

У табели која слиједи (Табела 1.) приказани су подаци о датим препорукама за 2021. годину.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ³	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	3.2.	Финансијско управљање и контрола		●		●
2.	3.3.	Интерна ревизија		●	●	
3.	5.1.1.	Бруто плате		●		●
4.	5.1.1.	Бруто плате		●		●
5.	5.1.2.	Путни трошкови		●		●
6.	5.1.3.	Издаци за употребу возила		●		●
7.	5.1.4.	Услуге репрезентације		●		●
8.	5.2.	Биланс стања	●			●
9.	6.	Запошљавање и статус ангажованих лица		●	●	
10.	7.	Јавне набавке		●	●	
11.	8.1.	Средства за финансирање политичких странака		●		●

Табела 1. Препоруке за 2021. годину

³ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, у складу с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину⁴
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2021. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о интерној ревизији институција БиХ
- Закон о финансирању политичких странака.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Парламентарне скупштине за 2020. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на активирање статуса професионалног посланика након одласка у пензију и након исплаћене отпремнине, пропусте и недостатке код провођења процедура јавних набавки и транспарентност и намјенску потрошњу буџетских средстава клубова.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

⁴ Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен тако да је финансирање институција у 2021. години вршено сходно одлукама о привременом финансирању донесеним на основу одобреног буџета за 2020. годину (Службени гласник БиХ, број 46/20).

Парламентарна скупштина је, поступајући по члану 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ, обавијестила Канцеларију за ревизију о предузетим активностима на реализацији препорука датих у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину, али обавијест није достављена на начин и у року прописаном Законом.

На основу увида у предузете активности, у наредној табели (Табела 1.) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су следећи симболи:

☑ реализоване препоруке, ☺ препоруке чија је реализација у току, ☒ нереализоване препоруке, ① препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Сугеришемо Парламентарној скупштини да знатно више пажње посвети успостави и развоју система финансијског управљања и контроле у складу с важећом законском регулативом.	Поновно су утврђене слабости у функционисању система финансијског управљања и контроле.	☒
2.	Потребно је уз уважавање свих специфичности у раду посланика и делегата (рад у сједишту Парламентарне скупштине, рад на терену и у странци те други видови ангажмана), регулисати начин вођења евиденција и за посланике и делегате јер су евиденције основ за обрачун плата и накнада и имају значајне финансијске ефекте на извршење буџета и трошење јавних средстава.	Парламентарна скупштина није регулисала начин вођења евиденција за посланике и делегате, а узимајући у обзир специфичности у њиховом раду.	☒
3.	С обзиром на то да се ради о претходном буџетском периоду, препоручујемо Парламентарној скупштини да уложи додатне напоре како би ријешила наведену проблематику обрачуна и уплате заосталих доприноса уједно водећи рачуна и о евентуалним обавезама које се по истом основу могу појавити у будућности.	Парламентарна скупштина је евидентирала и измирила обавезе на основу заосталих доприноса до марта 2011. године, док је за преостали дио обавеза до краја 2012. године планирано да буду измирене у складу с расположивим средствима, имајући у виду ограничења због привременог финансирања.	☺
4.	Поновно препоручујемо предузимање конкретних активности и окончање питања утврђивања километраже како би се Одлука о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз са посла у институцијама БиХ досљедно примјењивала у свим сегментима.	Иако су предузете одређене активности на утврђивању најкраћих путних релација од мјеста рада до мјеста пребивалишта, исте још увијек нису завршене, а ревизијом су поновно установљене неусаглашености у том дијелу.	☒
5.	Потребно је унаприједити систем интерних контрола у дијелу употребе службених возила те обезбиједити досљедно поштивање донесених интерних аката и процедура.	Поновно су уочени недостаци и мањкавости у функционисању система интерних контрола у дијелу коришћења службених возила.	☒

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
6.	Нужно је унаприједити систем интерних контрола у погледу начина правдања путних налога и прилагања цјеловите документације као основа за правилан и тачан обрачун путног налога.	Поновно су констатоване слабости и недостаци у систему интерних контрола процеса службених путовања.	
7.	И даље смо мишљења да средства репрезентације требају имати своју сврху и циљ/намјену због којих се користе, јер се на тај начин може потврдити оправданост намјенске потрошње буџетских средстава.	На рачунима трошкова репрезентације се и даље углавном не наводе поводи за настанак ових трошкова.	
8.	Поновно препоручујемо да се у што краћем року предузму све нужне активности на усвајању одлука о продужењу мандата члановима споменутих одбора, како би се исплата накнада за обављене активности вршила у законским оквирима.	Парламентарна скупштина је предузела активности на усвајању одлука о продужењу мандата члановима одбора. У текућој години за два одбора мандати су обновљени док је за преостала два тијела покренута процедура именовања.	
9.	Потребно је уложити додатне напоре и све уочене пропусте и недостатке отклонити како би у наредном периоду попис обезбиједио цјеловиту усаглашеност стварног са књиговодственим стањем.	У ревидираном периоду нису уочени недостаци у провођењу редовног годишњег пописа.	
10.	Нужно је уложити додатне напоре у циљу рјешавања питања евидентирања средстава у припреми, односно грађевинских објеката у складу са релевантним прописима.	Још увијек није ријешено питање евидентирања средстава у припреми.	
11.	Поновно препоручујемо да се преиспита и дефинише оваква пракса исплате отпремнине уважавајући све специфичности и окружење у којем Парламентарна скупштина функционише и дјелује.	Секретаријат Парламентарне скупштине је констатовао како је исплата отпремнине у складу с важећим прописима. Заједничка комисија за административне послове, која је надлежна за статусна питања и материјални положај посланика и делегата још увијек није разматрала ово питање.	
12.	Потребно је да Парламентарна скупштина обезбиједи адекватан процес планирања поступака јавних набавки у циљу њихове веће транспарентности.	Парламентарна скупштина је у ревидираном периоду правилно планирала провођење поступака јавних набавки.	
13.	Потребно је да Парламентарна скупштина у поступку прегледа и оцјене понуда у цијелости процијени усклађеност поднесених понуда према захтјевима и условима утврђеним тендерском документацијом и релевантним прописима.	Парламентарна скупштина се приликом прегледа и оцјене пристиглих понуда придржавала захтјева и услова дефинисаних у тендерској документацији.	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
14.	Поново препоручујемо да се врши планирање и пројекција расподеле трошења средстава у складу с процедурама за примјену члана 3. Одлуке о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ из децембра 2016. године уважавајући принцип транспарентности и намјенске потрошње средстава клубова.	Нису предузете активности везано за унапређење планирања и пројекције расподеле трошења средстава клубова.	

Табела 2. Преглед реализације препорука

Напомена: Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у цијелости или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. У складу с тим, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Парламентарна скупштина је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1. Организација и руковођење

Парламентарна скупштина установљена је Уставом БиХ. Састоји се од двају домова: Представничког дома и Дома народа, а све законодавне одлуке доносе се усвајањем у оба дома Парламентарне скупштине. Одлуком о организацији Секретаријата Парламентарне скупштине⁵ дефинисани су послови и задаци Секретаријата. Секретаријат обавља стручне, административно-техничке, организационе, финансијске, информативне, консултантске и друге послове за потребе Парламентарне скупштине. За свој рад Секретаријат одговара Представничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине. Радом Секретаријата Парламентарне скупштине управља Колегијум Секретаријата који чине: секретар Представничког дома, секретар Дома народа и секретар Заједничке службе. Колегијум Секретаријата организује и обезбјеђује законито и ефикасно обављање послова, доноси прописе за које је законом овлашћен, уз писмену сагласност Заједничке комисије за административне послове, те одлучује у складу са законом и подзаконским актима о правима, обавезама и одговорностима запослених у Секретаријату. Послови и задаци Секретаријата обављају се унутар сљедећих служби: Стручна служба Представничког дома, Стручна служба Дома народа и Заједничка служба.

Секретарка Дома народа именована је 13.3.2019. године, секретар Представничког дома 18.12.2019. године, док је секретар Заједничке службе именован 10.7.2020. године.

⁵ Службени гласник БиХ, бр. 92/05 и 63/08

3.2. Финансијско управљање и контрола

Парламентарна скупштина је сачинила основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁶, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. У Годишњем извјештају о финансијском управљању и контроли за 2020. годину, као мјера која се планира предузети за даљи развој финансијског управљања и контроле наведено је доношење Правилника о финансијском управљању и контроли. Правилник је и усвојен 08.07.2021. године. Такође, Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ достављен је Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2021. годину.

Међутим, ревизионим поступцима је утврђено како Парламентарна скупштина током године није ажурирала регистар ризика. Такође, Парламентарна скупштина није сачинила акциони план провођења активности из Оперативног годишњег плана Стратегије развоја система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 1

Парламентарна скупштина треба предузети активности на успостављању свеобухватног система финансијског управљања у складу с важећом законском регулативом.

3.3. Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁷ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁸, интерна ревизија Парламентарне скупштине мјеродавна је за обављање ревизије у Парламентарној скупштини, Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције, Агенцији за заштиту личних података у БиХ, Канцеларији за разматрање жалби БиХ, Централној изборној комисији БиХ, Институцији омбудсмена за људска права БиХ и Службеном листу БиХ. Јединица интерне ревизије Парламентарне скупштине је успостављена у складу с важећим прописима. Попуњена су систематизована радна мјеста руководиоца Јединице интерне ревизије и интерног ревизора.

Јединица интерне ревизије Парламентарне скупштине потписала је Повељу интерне ревизије и Споразум о вршењу функције интерне ревизије са свим институцијама за које је мјеродавна пружати услуге интерне ревизије. У извјештајном периоду, Јединица је обављала интерну ревизију у складу с усвојеним стратешким и годишњим плановима.

У складу с одредбама Закона о интерној ревизији институција БиХ⁹, јединица за интерну ревизију у склопу буџетског корисника треба имати буџетску алокацију која се може идентификовати и преко које се могу пратити расходи везани уз обављање активности интерне ревизије.

Проведеном ревизијом смо утврдили како се средства потребна за рад Јединице интерне ревизије (расходи за плате и накнаде, службена путовања, набавку опреме и материјала,

⁶ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁷ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁸ Службени гласник БиХ, број 49/12 и 69/12

⁹ Члан 11. став 2. Закона о интерној ревизији институција БиХ

похађања обавезних обука и сл.) планирају и евидентирају у склопу средстава непосредне потрошње одобрене годишњим буџетом, без посебне алокације средстава намијењених за обављање функције интерне ревизије.

Сматрамо како би посебна буџетска алокација додатно допринијела несметаном обављању функције интерне ревизије и ојачала независност, објективност и интегритет Јединице интерне ревизије Парламентарне скупштине.

ПРЕПОРУКА 2

Сугеришемо Парламентарној скупштини да размотри могућност увођења посебне буџетске алокације средстава намијењених за рад интерне ревизије на начин како је то предвиђено Законом о интерној ревизији институција БиХ.

4. БУЏЕТ

Закон о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину није усвојен. У таквим околностима Савјет министара БиХ је, на основу одредби Закона о финансирању институција БиХ, на кварталном нивоу, доносио током године одлуке о привременом финансирању¹⁰ користећи као основ одобрени буџет за 2020. годину.

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину¹¹, Парламентарној скупштини су одобрена средства у укупном износу од 16.279.000 КМ (текући издаци 15.165.000 КМ и капитални издаци 1.114.000 КМ).

Парламентарној скупштини су, у складу с одлукама о привременом финансирању, кроз оперативне планове буџета у 2021. години одобрена средства у укупном износу од 15.595.000 КМ. (430.000 КМ је реструктурисано с капиталних издатака одобрених буџетом за 2020. годину). Парламентарна скупштина је одобрена буџетска средства користила према сљедећој структури:

- Непосредна потрошња институције 14.286.500 КМ
- Програм - Клубови посланика и делегата 950.000 КМ
- Програм - Савјет националних мањина 174.000 КМ
- Програм - Независни одбори полицијских структура БиХ 128.500 КМ
- Програм – Независна комисија за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштивање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао Суд БиХ 56.000 КМ.

Укупна реализација средстава одобрених на основу одлука о привременом финансирању у 2021. години износи 14.940.045 КМ.

Министарство финансија и трезора БиХ је, на основу захтјева Парламентарне скупштине, донијело одлуку о реструктурисању расхода у укупном износу од 430.000 КМ. Одлуком су повећана расположива средства на позицији бруто плата и накнада (330.000 КМ) и накнада трошкова запослених (100.000 КМ), а умањена средства на позицији набавке опреме (430.000 КМ).

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21

¹¹ Службени гласник БиХ, број 46/20

Парламентарној скупштини су на располагању била и средства из вишегодишњих капиталних улагања. Наиме, Савјет министара БиХ је у 2021. години донио Одлуку о одобравању вишегодишњег пројекта „Реконструкција и санација крова зграде Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине“¹² укупне вриједности 1.203.622 КМ. По овом основу, Парламентарна скупштина је у 2021. години располагала средствима у износу од 603.622 КМ. У текућем периоду није било реализације ових средстава.

Парламентарна скупштина је располагала и средствима одобреним у оквиру финансијског инструмента Европске комисије – IPA II у износу од 110.000 КМ. У текућој години реализовано је 14.999 КМ које се односе на набавку компјутерске опреме.

Средства новчаних донација уплаћена од међународне организације DCAF - Geneva Centre for Security Sector Governance, а која су намијењена за подршку у раду Канцеларији парламентарног војног повјереника, била су расположива у износу од 4.133 КМ. У текућој години утрошено је 4.129 КМ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Парламентарна скупштина је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2021. годину и доставила га мјеродавним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Годишњи извјештај је сачињен у складу с Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 01.01. - 31.12.2021. године. Парламентарна скупштина је у забиљешкама уз финансијске извјештаје образложила билансне позиције и извршење буџета по свим позицијама.

5.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 14.940.045 КМ, што је за 437.683 КМ више у односу на извршење буџета из претходне године.

Финансијски значајни расходи из буџета за непосредну потрошњу односе се на: бруто плате (10.669.517 КМ), накнаде трошкова запослених (1.808.255 КМ), уговорене и друге посебне услуге (1.658.068 КМ) и путне трошкове (422.414 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2021. године исказане су у износу од 10.669.517 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 6.264.311 КМ, а порези и доприноси 4.405.206 КМ. Бруто плате и накнаде су за 604.606 КМ веће у односу на претходну годину. Током 2021. године је исплаћена бруто плата за просјечно 228 запослених.

¹² Службени гласник БиХ, број 9/21

Плате посланика и делегата у Парламентарној скупштини исплаћују се према Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ. Право на остале накнаде као што су топли оброк, превоз, одвојени живот, смјештај итд. дефинисане су подзаконским актима Савјета министара БиХ. Поред наведеног, посланици и делегати имају право и на разлику плате, мјесечни паушал као и накнаду за посјету породици, што је утврђено Одлуком о начину обрачуна плата и осталих материјалних права посланика и делегата. Право на разлику плате посланик, односно делегат има у случају ако је његова плата у матичној организацији у којој је стално запослен мања у односу на плату коју би остварио да је у радном односу у Парламентарној скупштини. Мјесечни паушал припада сваком посланику односно делегату без обзира на његов радноправни статус, а висина паушала се добије множењем основице за обрачун плата у институцијама БиХ с коефицијентом 1,50. Мјесечни паушал се исплаћује за додатне активности посланика односно делегата током мандата, а који се тичу повећаних материјалних трошкова у обављању њихових дужности (рад у изборној јединици, присуство манифестацијама по позиву организатора те другим активностима гдје Парламентарна скупштина не сноси трошкове стручног оспособљавања и усавршавања и консултантских услуга). Увидом у евиденције о присуству на послу посланика и делегата установили смо како из истих није могуће поуздано утврдити колико дана су посланици, односно делегати провели радећи у својим изборним јединицама, а колико у сједишту Парламентарне скупштине, с обзиром на то да се за све радне дане (осим за дане које посланици односно делегати проведу на службеном путу, годишњем одмору, вјерском празнику и сл.) њихово присуство на послу евидентира као да су радили у сједишту Парламентарне скупштине. Овакав начин вођења евиденције присуства на послу отежава, односно онемогућава обрачун и контролу обрачуна појединих накнада.

ПРЕПОРУКА 3

Имајући у виду специфичности у раду посланика и делегата, поновно препоручујемо Парламентарној скупштини да, с обзиром на то да се ради о јавним средствима, успостави такве евиденције о присуству на послу за посланике и делегате које би представљале поуздан и транспарентан основ за обрачун плата и свих накнада.

Распоређивање запослених унутар платних разреда: У 2021. години Парламентарна скупштина је наставила с примјеном Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда¹³ те је 124 запослених напредовало унутар платних разреда и то 112 лица на основу оцјене рада, једно лице на основу стицања вишег степена стручног звања, а 11 запослених по оба претходно наведена основа.

Током ревизије нису констатоване потешкоће у примјени Методологије или уочене дилеме за поступање у конкретним случајевима.

5.1.2. Накнаде трошкова запослених

Укупно остварене накнаде с 31.12.2021. године износе 1.808.255 КМ. Значајни издаци се односе на накнаде скупштинским посланицима (488.029 КМ), накнаде за топли оброк током рада (366.673 КМ), накнаде за превоз с посла и на посао (203.437 КМ), накнаде трошкова смјештаја званичника (148.558 КМ), накнаде за одвојени живот (104.834 КМ) итд. У односу на исти период претходне године, веће су за 65.598 КМ првенствено због

¹³ Службени гласник БиХ, број 6/12 и 76/20

повећаних исплата отпремнина за одлазак у пензију (у 2021. години исплаћено 73.433 КМ) те нешто већег просјечног броја запослених.

Отпремнине због одласка у пензију: Отпремнине због одласка у пензију исплаћене су за три државна службеника у Парламентарној скупштини и једног делегата у Дому народа и том приликом су донесена рјешења о престанку радног односа због одласка у пензију за државне службенике, односно рјешење о престанку статуса стално запосленог делегата. На основу рјешења о отпремнини ради одласка у пензију, исплаћене су отпремнине у распону од 14.588 КМ до 14.899 КМ за државне службенике те 29.112 КМ за једног делегата у Дому народа, а у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ. Као и у ранијем периоду, делегату је након тога поновно активиран радноправни статус у Парламентарној скупштини.

Накнаде за превоз: Исплате накнада за превоз у Парламентарној скупштини регулисане су Одлуком о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и превоз с посла у институцијама БиХ¹⁴, Одлуком о начину обрачуна плата и осталих материјалних права делегата и посланика у Парламентарној скупштини од 6.11.2018. године те Правилником о коришћењу службених и приватних возила у Парламентарној скупштини БиХ из маја 2017. године. Наведеним одлукама прописано је како се као основица за обрачун узима прописана дневна накнада за најкраћу релацију од мјеста рада до мјеста пребивалишта, док је Правилником прописано како право на коришћење приватног возила имају посланици и делегати приликом доласка и одласка по позиву на сједнице, чије је мјесто пребивалишта удаљено више од 80 километара од мјеста рада и не користе право на службени смјештај. Накнада трошкова приватног возила се обрачунава у висини од 20% цијене литра бензина по пређеном километру. Поступцима ревизије на тестираном узорку поновно смо уочили неусаглашеност с наведеним одлукама у дијелу који се односи на навођење најкраће путне релације. Путне релације на основу којих се обрачунава накнада, код одређеног броја рјешења не одговарају најкраћој саобраћајној путној комуникацији на наведеној релацији, што за посљедицу може имати обрачун и исплату накнаде за превоз већу од дозвољене.

ПРЕПОРУКА 4

Парламентарна скупштина треба досљедно примјењивати прописе којима је регулисана исплата накнада за превоз на посао и с посла.

5.1.3. Путни трошкови

Укупни издаци за путне трошкове на 31.12.2021. године остварени су у износу од 422.414 КМ и већи су за 162.375 КМ у поређењу с путним трошковима из прошле године. Финансијски значајни трошкови односе се на трошкове смјештаја за службена путовања у иностранству (135.092 КМ), трошкове превоза у иностранству јавним средствима (111.766 КМ) и трошкове дневница у иностранству (70.810 КМ). Службена путовања у земљи реализована су у циљу присуствовања посланика и делегата на сједницама домова, комисија и у циљу обављања других активности Парламентарне скупштине. Службена путовања у Парламентарној скупштини регулисана су Правилником о међународним активностима Парламентарне скупштине те Одлуком о службеном путовању члана Колегијума дома Парламентарне скупштине.

¹⁴ Службени гласник БиХ број: 72/17

Увидом у прибављене налоге за службена путовања, поновно су уочене слабости у функционисању система интерних контрола. Наиме, констатовано је да се већина налога подноси касно на правдање, у одређеним случајевима недостаје позивно писмо које представља основ за одлазак на службени пут у иностранство. У појединим случајевима путни налози су ретроактивно издани по повратку са службеног путовања. Такође, у одређеним путним налозима није адекватно образложена сврха путовања те се нисмо могли увјерити у оправданост таквих службених путовања.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је унаприједити систем интерних контрола у погледу начина правдања путних налога и прилагања цјеловите документације као основа за правилан и тачан обрачун путних трошкова.

5.1.4. Издаци за употребу возила

Употреба службених возила у Парламентарној скупштини БиХ уређена је Правилником о коришћењу службених возила Парламентарне скупштине интерним актом којим је додијељено право на коришћење службених возила посланицима и делегатима, секретарима домова, секретару заједничке службе и парламентарном војном повјеренику.

Ради обављања послова и задатака из своје надлежности, чланови колегијума оба дома имају право на стално коришћење службеног возила с возачем.

Тренутно је 15 возила на располагању у Парламентарној скупштини (14 лимузина и једно комби возило). Значајни издаци у процесу употребе службених возила односе се на трошкове дизел горива (60.786 KM), услуге поправке и одржавања возила (41.292 KM) и услуге осигурања возила (21.569 KM).

Поступцима ревизије процеса употребе службених возила поновно смо констатовали недостатке система интерних контрола у дијелу вођења евиденције о коришћењу возила која су на располагању колегијуму оба дома Парламентарне скупштине. На основу тестираног узорка путних налога за службена возила уочено је сљедеће: присутна је пракса неуписивања локација и пређене удаљености (уписује се само почетна и крајња километража у мјесецу), одређени путни налози садрже знатно већу километражу од стварне на датим релацијама и увећане пређене „локо“ релације без образложења за исте, а поједини налози су издани без потписа овлашћеног лица. Због наведених недостатака, евиденције Парламентарне скупштине о употреби службених возила не могу у свим случајевима поткријепити намјенско коришћење службених возила.

ПРЕПОРУКА 6

Потребно је унаприједити систем интерних контрола у дијелу употребе службених возила те обезбиједити досљедно поштивање донесених интерних аката и процедура.

5.1.5. Услуге репрезентације

Утрошена средства за услуге репрезентације до 31.12.2021. године износе 100.475 КМ. Правилником о репрезентацији у Парламентарној скупштини дефинисани су, између осталог, појам екстерне и интерне репрезентације, право, услови и начин коришћења средстава за репрезентацију као и лица с правом коришћења ових средстава с максималним дозвољеним годишњим износима.

Установили смо како се на рачунима екстерне репрезентације, који су били обухваћени узорком, углавном не наводе адекватна и јасна образложења трошка репрезентације. Трошкови интерне репрезентације односе се на рачуне Службе за заједничке послове институција БиХ за конзумацију пића и хране и на истим такође не постоје образложења настанка трошка. С обзиром на наведене слабости, документација на основу које се врши евидентирање ових расхода, не може, у свим случајевима, поткријепити намјенско коришћење средстава предвиђених за ову сврху.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је унаприједити интерне контроле при реализацији трошкова репрезентације на начин да се, у документацији којом се правда настали трошак, наведу потребни подаци (повод и сл.) на основу којих се може недвојбено извести закључак о оправданости насталих трошкова.

5.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2021. године у активи је исказана вриједност сталних средстава у укупном износу од 17.407.010 КМ те исправка вриједности сталних средстава у износу од 5.799.269 КМ.

У пасиви су исказане краткорочне текуће обавезе у износу од 282.970 КМ, обавезе према запосленима за бруто плату за децембар 2021. године (1.026.669 КМ) те извори средстава у износу од 11.607.741 КМ. Краткорочне обавезе се највећим дијелом односе на обавезе према добављачима (207.646 КМ).

Парламентарна скупштина је извршила попис имовине и обавеза на 31.12.2021. године. Пописом нису констатоване значајне неправилности и недостаци.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

Средства у припреми: Увидом у расположиву документацију те у пословне књиге на 31.12.2021. године, на позицијама Припрема и изградња зграда (7.148.267 КМ) и Припрема и изградња тргова и паркова (3.582.781 КМ) и даље је евидентирано исто стање као и у претходној години. Исказана салда се односе на улагања у адаптацију зграде и трга испред зграде Парламентарне скупштине БиХ, реализована претходних година. Наведени износ је исказан у билансу Парламентарне скупштине за 2010. годину, а Служба за заједничке послове институција БиХ је на основу процјене вриједности, предметну зграду укњижила у своје пословне књиге 2012. године.

Канцеларија за ревизију је у извјештајима о финансијској ревизији Парламентарне скупштине и извјештајима о извршењу буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ у ранијем периоду указивала на потребу рјешавања питања усклађивања евиденција.

Констатовали смо да још увијек није ријешено питање начина на који ће Парламентарна скупштина и Служба за заједничке послове институција БиХ ускладити евиденције по предметном питању у складу с важећим прописима из рачуноводства.

ПРЕПОРУКА 8

Парламентарна скупштина треба евидентирања средстава у припреми ријешити у складу с релевантним прописима.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ЛИЦА

Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2021. годину није усвојен. Према Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину Парламентарној скупштини је одобрено 230 запослених. На 31.12.2021. године, Парламентарна скупштина је имала 226 запослених. На неодређено вријеме је запослено 151 лице, а 20 на одређено вријеме. Поред наведеног, у Парламентарној скупштини су запослена 54 посланика и делегата као и један парламентарни војни повјереник. Један посланик остварује право на разлику плате и није укључен у укупан број запослених, док два посланика нису у радном односу у Парламентарној скупштини. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је укупно 217 радних мјеста.

У периоду од 01.01. до 31.12.2021. године примљена су три државна службеника на неодређено вријеме путем јавног огласа. У истом периоду, три лица су запослена на одређено вријеме (три савјетника председавајућег/замјеника председавајућег Дома народа од чега су два лица већ била у радном односу у Парламентарној скупштини). Поред тога, три лица су враћена на радна мјеста државних службеника након неплаћеног одсуства.

Путем интерног огласа два државна службеника су унапријеђена на вишу позицију (један шеф одјељења на мјесто руководиоца сектора и један стручни савјетник на мјесто шефа одјељења). Током године, у Парламентарној скупштини је извршен и један интерни премјештај државног службеника уз прибављену сагласност Агенције за државну службу БиХ. С 31.12.2021. године, три лица су се налазила на неплаћеном одсуству (два лица именована за савјетника председавајућег/замјеника председавајућег Дома народа, а једно лице на позицију извршног директора у јавном предузећу) и том приликом је донесено рјешење о неплаћеном одсуству.

У Парламентарној скупштини је, у периоду од 01.01. до 31.12.2021. године, престао радни однос за седам запослених по разним основама.

Парламентарна скупштина је извршила оцјењивање државних службеника и запосленика. Извјештаје о оцјењивању државних службеника Парламентарна скупштина је прослиједила Агенцији за државну службу БиХ.

Уговори о дјелу: Издаци на основу уговора о дјелу у 2021. години су реализовани у нето износу од 174.160 КМ (33.460 КМ из средстава непосредне потрошње, 137.200 КМ из средстава клубова те 3.500 КМ из донације DCAF-а¹⁵), што је у односу на претходну

¹⁵ Међународна организација DCAF - Geneva Centre for Security Sector Governance,

годину мање за 1.235 KM. Током године, путем уговора о дјелу било је ангажовано укупно 28 извршилаца (осам из средстава непосредне потрошње, 19 из средстава клубова и један из донације DCAF-a).

Парламентарна скупштина је у 2021. години из средстава непосредне потрошње ангажовала три лица (два лица у континуитету, а једно с повременим прекидима) на основу уговора о дјелу за послове који се налазе у опису послова постојећих радних мјеста, а предмет уговора није одређени посао, односно конкретна заокружена цјелина која за резултат има одређени производ. Сматрамо како овакво ангажовање нема карактер уговора о дјелу за који се у правилу исплаћује једнократна накнада.

ПРЕПОРУКА 9

Препоручујемо Парламентарној скупштини да ангажовање лица путем уговора о дјелу врши искључиво за конкретне послове који нису редовни и систематизовани.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Парламентарна скупштина је донијела План јавних набавки за 2021. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹⁶. За сваки поступак јавне набавке, одлуком колегијума Секретаријата, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки.

Према презентованим подацима¹⁷, Парламентарна скупштина је у 2021. години провела 25 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Парламентарна скупштина је провела два отворена поступка у вриједности од 150.416 KM, осам конкурентских поступака у вриједности од 184.449 KM и један поступак у складу с Анексом II, дио Б у вриједности од 85.470 KM. Осим наведеног, Парламентарна скупштина је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 47.269 KM. Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 467.604 KM.

На основу ревидираних процедура јавних набавки везаних за набавку ИТ опреме (93.974 KM), тонера (81.293 KM), услуга штампања и увезивања материјала (42.609 KM), услуга посредовања у продаји авио-карата (341.880 KM), услуга реконструкције и санације крова зграде Парламентарне скупштине, аутомобилских гума (42.754 KM) те услуга каско осигурања возила (7.977 KM), констатовали смо недостатке код поступка набавке услуга каско осигурања.

Набавке услуга каско осигурања: Законом о јавним набавкама прописано је како су уговорна тијела приликом набавке робе, услуга или радова дужни проводити одговарајући поступак јавне набавке. Поступцима ревизије установили смо како је Парламентарна скупштина почетком 2021. године извршила набавку услуга каско осигурања возила у износу од 7.977 KM за три новонабављена путничка возила, притом не примјењујући прописан поступак јавне набавке. У конкретном случају је било потребно провести конкурентски поступак.

¹⁶ Службени гласник БиХ, број 39/14

¹⁷ Подаци из система е-набавке.

ПРЕПОРУКА 10

Потребно је приликом набавки услуга проводити одговарајући поступак јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама.

8. ОСТАЛО

8.1. Средства за финансирање политичких странака

Законом о финансирању политичких странака утврђено је како се ова средства расподјељују на начин да се 30% средстава дијели једнако свим политичким странкама, односно коалицијама политичких странака које су освојиле мандате, 60% средстава дијели према броју посланичких, односно делегатских мандата, које свака политичка странка, коалиција политичких странака, односно независни кандидат има у тренутку додјеле мандата, а 10% од укупног износа распоређује парламентарним скупинама размјерно броју посланичких, односно делегатских мјеста која припадају мање заступљеном сполу.

Процедурама за примјену члана (3) Одлуке о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ детаљније је регулисана намјена и начин трошења додијељених средстава.

Средства за рад клубова су поновно утрошена без пројекције трошења и без контроле намјенског трошења средстава.

Одлуком о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ од 30.05.2013. године, предвиђено је како контролу намјенског коришћења средстава врши Јединица за интерну ревизију Секретаријата Парламентарне скупштине. Утврдили смо како ова врста контроле никада није обављена. Такође, наведеном Одлуком предвиђено је и да при изради пројекције буџета Парламентарне скупштине, сви клубови-предсједавајући клубова парламентарне скупштине и независни кандидати, у сарадњи са сектором за финансије, ураде пројекцију расподјеле средстава по потребама за одређене врсте трошкова (путне трошкове, трошкове репрезентације, пружање стручних и консултантских услуга, трошкове учествовања у друштвено одговорним активностима, итд.). Наведене пројекције и план трошења средстава ове године, као нити претходних година, нису урађене. С обзиром на то да је током 2021. године на снази било привремено финансирање институција БиХ, реализација средстава додијељених клубовима обављала се на исти начин као и претходне године, у висини буџетских средстава одобрених буџетом за 2020. годину.

ПРЕПОРУКА 11

Парламентарна скупштина треба досљедно примјењивати властиту Одлуку о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ уважавајући принцип транспарентности.

Према подацима о расподјели финансијских средстава за финансирање политичких странака из буџета институција БиХ за 2021. годину укупно је издвојен износ од 950.000 КМ, а на основу података из финансијских извјештаја утрошено је 940.166 КМ.

У наредној табели (Табела 3.) приказан је утрошак средстава (у КМ) која су дозначена политичким странкама/клубовима који партиципирају у раду Парламентарне скупштине.

Назив клуба/странке	Расположива средства	Утрошено за рад клуба	Пренесено на странку	Укупно утрошено у 2021. години
ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ				
СДА БиХ	117.143	32.835	84.257	117.092
СНСД	100.714	58.492	41.957	100.449
СДС и ПДП	97.500	44.892	52.214	97.106
ХДЗ БиХ	83.929	59.002	23.947	82.949
СББ БиХ-ПДА	77.500	636	76.864	77.500
ДФ-Жељко Комшић	50.357	29.501	20.357	49.858
СДП БиХ	77.143	12.321	64.657	76.978
Наша странка – Независни блок	84.286	8.259	70.714	78.973
А-СДА	60.714	19.873	40.714	60.587
Јасмин Емрић	30.357	2.557	27.757	30.314
ДОМ НАРОДА				
Клуб делегата Српског народа	56.786	44.251	12.000	56.251
Клуб делегата Бошњачког народа	50.000	7.365	42.000	49.365
Клуб делегата Хрватског народа	63.571	46.644	16.000	62.644
УКУПНО:	950.000	366.628	573.438	940.066¹⁸

Табела 3.

На конту осталих неспоменутих услуга и такси, прокњижен је износ од 617.414 КМ који се односи на пренос средстава на трансакцијски рачун средишњица политичких странака, као и средстава за трошкове учествовања у друштвено одговорним активностима. Средства се реализују на начин да се на крају сваког квартала даје налог за уплату средстава на трансакцијски рачун средишњица политичких странака. Надаље, на конту издатака посланика и делегата за рад у изборним јединицама евидентиран је салдо од 116.711 КМ.

За ове двије билансне позиције расхода, интерним процедурама Парламентарне скупштине није прописана обавеза достављања документације којом би се потврдило намјенско коришћење средстава. Стога, код реализације ових расхода не можемо потврдити како су средства утрошена у сврху за коју су предвиђена. Напомињемо како, у складу са Законом о финансирању политичких странака, Централна изборна комисија БиХ прегледа и контролише финансијске извјештаје која поднесу политичке странке и обавља ревизију финансирања политичких странака.

¹⁸ Подаци су преузети из помоћне евиденције коју је доставила Парламентарна скупштина и разликују се од износа исказаног у финансијским извјештајима за 100 КМ.

9. КОМЕНТАРИ

Парламентарна скупштина је, након утврђеног рока, доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину. У коментарима су наведена неслагања с оцјеном реализације препоруке из претходне године (препука број 11) те констатацијама, налазима и препорукама датим у Нацрту извјештаја везано за тачку 5.1.5. Услуге репрезентације и тачку 5.2. Биланс стања – Средства у припреми.

Мада су коментари достављени након утврђеног рока, исти су размотрени те су, ради прецизнијег презентовања налаза, дјеломично прихваћени у дијелу који се односи на формулацију оцјене реализације препоруке 11 и дио текста који се односи на појам, права, услове и начин коришћења средстава репрезентације гдје је ријеч „мјесечним“ замијењена ријечју „годишњим“.

За тачку која се односи на средства у припреми није достављена релевантна документација или информације које би утицале на измјене налаза у Извјештају. Детаљно објашњење прихваћених коментара и разлога због којих коментари везани за средства у припреми нису прихваћени дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину, који је достављен руководству Парламентарне скупштине уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2021. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Неџад Хајтић, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2021. годину
Табела II – Биланс стања на 31.12.2021. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2021. годину

Парламентарна скупштина БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	15,165,000	430,000	15,595,000	14,920,917	96
Бруто плате и накнаде	10,389,000	330,000	10,719,000	10,669,517	100
Накнаде трошкова запослених	1,887,000	100,000	1,987,000	1,808,255	91
Путни трошкови	642,000	0	642,000	422,414	66
Издаци телефонских и поштанских услуга	172,000	0	172,000	116,637	68
Издаци за енергију и комуналне услуге		0	0	0	
Набавка материјала	96,000	0	96,000	69,536	72
Издаци за усл. превоза и горива	105,000	0	105,000	64,183	61
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	136,000	0	136,000	92,017	68
Издаци за осигурање	33,000	0	33,000	24,419	74
Уговорене и друге посебне услуге	1,705,000	0	1,705,000	1,653,939	97
2. Капитални издаци	1,114,000	-430,000	684,000	0	0
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	936,000	-430,000	506,000	0	0
Набавка осталих сталних средстава	28,000	0	28,000	0	0
Реконструкција и инвестицијско одржавање	150,000	0	150,000	0	0
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	16,279,000	0	16,279,000	14,920,917	92
5. Вишегодишња капитална улагања	0	603,622	603,622	0	0
Реконструкција и санација крова зграде	0	603,622	603,622	0	0
6. Новчане донације	0	4,133	4,133	4,129	100
DCAF	0	4,133	4,133	4,129	
7. Програми посебне намене(ИПА)	0	110,000	110,000	14,999	14
IPA II	0	110,000	110,000	14,999	
8. Укупно (4+5+6+7)	16,279,000	717,755	16,996,755	14,940,045	88

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 02.03.2022. године.

Секретар Заједничке службе

Мирза Имамовић

Биланс стања на 31.12.2021. године

Парламентарна скупштина БиХ

Табела II

Опис	31.12.2021.	31.12.2020.	Процент (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, кратко. потраживања, разграничења и залихе	0	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	11,607,741	11,561,910	100
Стална средства	17,407,010	17,280,306	101
Исправка вриједности	5,799,269	5,718,395	101
Неотписана вриједност сталних средстава	11,607,741	11,561,910	100
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	11,607,741	11,561,910	100
3. Краткорочне обавезе и разграничења	1,309,639	1,738,867	75
Краткорочне текуће обавезе	282,970	277,884	102
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	1,026,669	1,011,892	101
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	0	449,091	0
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	11,607,741	11,561,910	100
Извори средстава	11,607,741	11,561,910	100
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	12,917,380	13,300,777	97

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања коју ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 02.03.2022. године

Секретар Заједничке службе

Мирза Имамовић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Парламентарна скупштина) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2021. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу с одлукама о привременом финансирању институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2021. годину (Службени гласник БиХ, број 1/21, 22/21, 44/21 и 63/21) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања парламентарне скупштине.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 29.04.2022. године

Секретар Заједничке Службе

Мирза Имамовић